

SZOLGÁLAT ÉS HŰSÉG

Búcsúbeszéd Barsiné Pataky Etelka temetésén

Az idei tél súlyos veszteséget hozott a magyar nemzetre és a polgári közösségünkre. Nemrégiben búcsúztattuk a nagyszerű újságírót, Csontos Jánost. Aztán a kivételes tehetségű cigány muzsikust, Ökrös Oszkárt. És néhány napja hagyott itt bennünket az erdélyi szellemi és kulturális élet tartóoszlopa, Kallós Zoltán. Ma családunk egy másik meghatározó tagjától, Barsiné Pataky Etelkától búcsúzunk. Attól a társunktól, aki számtalan tisztségében fáradhatatlanul dolgozott a polgári, nemzeti, keresztény Magyarországért, aki egész életét ennek szolgálatába állította. Ezek pótolhatatlan veszteségek, s nem tudjuk, ki és hogyan töltheti be a helyükön támadt űrt. Akik Etelkával az elmúlt hónapokban találkoztak, azóta, hogy befejezte mérnöki kamarai elnöki feladatát, jól tudják, hogy folyton új, további tervekről és feladatokról beszélt. Semmi jele nem volt annak, hogy fáradt lenne, vagy kevesebbet vállalna. Zavarba ejtő és lesújtó, hogy ilyen váratlanul hagyott itt bennünket.

Mi, akik ismertük, jól tudjuk, hogy Etelka maga volt a megtestesült polgári elegancia. Mindig kifogástalan ízléssel kiválasztott öltözetben láttuk, éreztük, fontos volt számára, hogy megjelenésével, küllemével is megtisztelje a környezetét. Fiatal és fésületlen politikusokként volt mit tanulnunk tőle. A jelenlévők közül nyilván sokan tudják, hogy Etelka amellett, hogy mindig jó megjelenésű, magára adó asszonyként élt, ha munkáról volt szó, kérlelhetetlenül kemény, állhatatos és szorgalmas tudott lenni. Bármilyen feladatot kapott, azt a rá jellemző alapossggal és tiszteességgel elvégezte. Keresztyén munkakultúrája, határozottsága, kitartása és türelme valamennyiünket tisztelőjévé tett. Könyvében saját magáról ezt írta: *„Olyan gazdag volt eddig az életem, hogy nincsen olyan érzésem, hogy kihagytam valamit. Amikor úgy döntök, hogy abbahagyom, vagy a sors úgy dönt, hogy abba kell hagynom az aktív életet, mindenféle hiányérzet nélkül teszem majd meg. De amíg ez a helyzet nem áll elő, amíg dolgom van, nos, addig nem fogom befejezni, mert szívesen dolgozom, és a munkát élvezem.”* Így is lett.

Nőként helyt tudott állni a férfiak által uralt mérnöki világban, sőt annak – mint hallhattuk – meghatározó alakjává vált. 1989-ben egyik kezdeményezője volt a mérnöki kamara megalapításának, amelynek 2009-től nyolc éven át elnöke is lehetett. Helytállt a magyar politika embert próbáló és méltánytalan világában is: önkormányzati és országgyűlési képviselőként, polgármester-jelöltként, a millenniumra tervezett világkiállítás főbiztosaként, majd a Duna-stratégia kormánybiztosaként is. Teljes erővel vett részt a szabad Magyarország újjáépítésében. Helytállt a nemzetközi szinten is, ahol előbb diplomataként, Magyarország bécsi nagyköveteaként szolgált, majd Brüsszelben, az Európai Parlament képviselőjeként küzdött Magyarország érdekeiért. Európa újraegyesítésének nagy ügyéből, Magyarország uniós csatlakozásából,

a beilleszkedés nehéz feladatából is kivette a részét. Ki tudja, talán az Etelka jóvoltából létrehozott európai navigációs rendszer, a Galileo program egyik műholdja, az ő kezdeményezésére egy magyar gyermekről elnevezett Lisa is éppen itt köröz fölöttünk, és velünk együtt búcsúzik tőle.

Mi, politikusok, munkánk során nem a mérnöki világ precíz adataiból, egzakt tényszerűségeiből tájékozódunk, inkább ideákból, történelmi analógiákból és megsejtésekből. Próbáljuk megérteni a társadalom öntörvényű, bonyolult és kaotikus világát, és keressük a közösség, a haza szolgálatának lehetséges legjobb módjait. Nekünk Etelka példaképünk is volt. Hűséges és lojális volt politikai közösségéhez, nemzete és hite mellett esőben és sárban is állhatatosan kitartott. A szabad Magyarország hajnalán elsők között csatlakozott az Antall József körül csoportosuló, a kommunista rendszert leváltani kívánó demokratákhoz. Azokhoz, akik egy erős, önálló, hagyományaira büszke és önbecsülését visszaszerző Magyarország felépítéséért dolgoztak. Etelka nem tisztséget kért Antall József miniszterelnök úrtól, az MDF elnökétől, hanem feladatot. A közösséget érő, durva szellemi támadásokkal szemben felvértezte az a gondolat, hogy a hazáját szolgálja. Ismerjük a helyzetet, amelyben az a gondolat tartja bennünk a lelket, az ad értelmet a támadások ellenére elszántan végzett munkánknak, hogy végül is a hazánkat szolgáljuk, és a meggyőződés, hogy a mi szolgálatunk nélkül a haza meggyengülne, talán végzetesen is. Amikor a kegyetlen küzdelemben eredeti politikai közössége felőrlődött, Etelka az elsők között volt, aki felismerte, hogy a keresztény, nemzeti, polgári, konzervatív ideálokat hol képviselheti tovább a maga és az ország szempontjából is a leghitelesebben. Tudta, hogy a nemzeti érdekekhez hű, európai elkötelezettségű Magyarorszáért hol küzdhet, hol harcolhat a leghatékonyabban. Példája sokakat bátorított, és együtt, a polgári oldalon összefogva el is érték a sikert. Ő jött, és ismét nem tisztségért, hanem feladatokért jelentkezett. A feladatokat megkapta, tisztességgel és sikeresen elvégezte. A kemény munka, a kitartó cselekvés önmagában is tiszteletre méltó dolog, de a politikában világos értékrend és elkötelezettség nélkül önmagában nem elegendő a sikerhez. Ha végignézzük a mai Magyarországon vagy Európán, azt látjuk, hogy a mi mesterségünkben a hűség különlegesen ritka, ezért értékes jószág. A színeiket váltogató, belső iránytű nélküli emberekből pedig túlzottan is sok akad.

A politika nehéz mesterség. Sohasem lehet biztosan tudni, mi hozza meg a sikert. Ám egy dolgot biztosan mondhatunk, hogy kemény munka, elkötelezettség és kitartás nélkül biztosan nem megy. Barsiné Pataky Etelka tudta, hogy neki velünk, ebben az összefogásban hol a helye. Kitartott, velünk maradt a legnehezebb és a legkilátástalanabb időkben is, nem sodorták el őt sem a vereség, sem a győzelem szélviharai. A győzelem és a vereség is próbatétel. Megpróbálja azt, aki eléri, és azt is, aki elszenved. Amikor győzünk, a mértéktartás és az alázat próbája alá vettünk; amikor veszítünk, akkor pedig a hűség próbája alá. Ő mindkét próbát kiállta. Az ő és a hozzá hasonló, elkötelezett magyar emberek példája és kitartása nélkül a nemzeti, keresztény tábor, a polgári Magyarország eszménye sohasem győzhetett volna Ma-

gyarországon. Amikor kritikus volt, és ismertük őt, a maga elegáns, egyenes módján nagyon is vitriolos tudott lenni, a jobbítást szolgálta. Sohasem akarta sem sértődöttségből, sem rangkórság okán lerombolni azt, amit közösen, oly nehezen és rengeteg energiával felépítettünk. Azt hiszem, azt is tudta, hogy a polgári közép és a demokratikus jobboldal csak együtt elég erős ahhoz, hogy Magyarországot európai és magyar mivoltában egyszerre megtartsa.

Etelka a magyar polgári értelmiségnek azt a jelentős történelmi elődöket magáénak tudó, nyugatos, európai, szakmai közösségét képviselte, akik értették a haza és a haladás, Magyarország és Európa, a hit és a napi cselekvés közötti – történelmünkben más nemzeteknél gyakrabban fölbukkanó – ellentmondásait. Ahhoz a politikai hagyományhoz kapcsolódott, amely nem hátrált ezek elől a súlyos ellentmondások elől, inkább készen állt a nehéz döntésekre is. Ahhoz a történelmi irányzathoz tartozott, amely képes volt a helyes egyensúly megtalálására, az értékek által vezérelt, de a világ makacs természetéhez is igazodó cselekvésre. Egy olyan életút van mögötte, amely az alkotás, a közösség érdekében végzett áldozatos munka, a nemzetért érzett mély felelősségtudat és a polgári értékrend melletti szilárd elkötelezettség jegyében telt. Etelka egy kiteljesedett, öntudatos és büszke magyar és európai polgár életét élte, és azért dolgozott, hogy minél több magyar ember élhessen ilyen módon. Példa ő a ma és a jövő politikusai előtt.

Etelkának és férjének, Istvánnak nem lehettek gyermekei, mégis kiemelkedően fontos volt számára a családja. Tudjuk, hogy hosszú éveken át ápolta beteg édesanyját. Húga halálát követően pedig igazi édesanyához méltó módon segítette unokahúgát, Kingát, és unokaöccsét, Zsoltot. Segítette őket a felnőtt élet kezdetének mindig nehéz útjain eligazodni. Ők itt vannak velünk, szeretettel búcsúznak most tőle.

Kedves Etelka!

Ha az Ön politikai és mérnöki tudása segítségével fölküldött európai Galileo műholdak serege nem takarja el Ön elől odafönt a mi megmaradt Magyarországot, kérjük, nézzen le ránk, biztató és elnéző tekintetével segítse a mi nehéz munkánkat, amelyet Ön oly jól ismert. Drága Etelka, Isten Önnel!

(Elhangzott 2018. március 2-án, Budapesten.)